

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Copyright © 2022, Miodrag Majić
Copyright © 2022 za ovo izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04502-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Miodrag Majić

RUDNIK

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2022.

Mojim roditeljima, Radmili i Vidanu

*Nisu bili u pravu oko sunca
Nije tačno da ono noću silazi u podzemni svet
Sunce samo ode, a podzemni svet isplovi
To može da se dogodi u bilo kom momentu*

Margaret Atvud, *Jutro u spaljenoj kući*

I DEO

ISKUŠENJE

Zvanično ništa od ovoga što nameravam da ispričam nije istina. Ma kako uznemirujuće bile, moje reči neće ostati zabeležene u novinskim tekstovima i udžbenicima istorije, niti će moje svedočenje bilo koga izvesti pred sud. Poput drugih priča psihijatrijskih bolesnika, i ova će završiti u medicinskoj arhivi nekog instituta, među gomilama hartije, kao još jedan dokaz posledice koju prouzrokuje oštećeni um. Možda će štura beleška o meni i mom ludilu ostati u fioci nekog revnosnog oficira Državne bezbednosti, sve dok je ne unište sa drugim zastarelim slučajevima. Tada će i na moj život konačno biti stavljena klauzula ništavnosti.

Zovem se Bogdan Banjac i u sanatorijum u Jarugama dospao sam zbog zločina koji nikada nije procesuiran. Već posle prvog ispitivanja, zaključeno je da sam neuračunljiv i da bi, bez obzira na posledice koje je moje delo prouzrokovalo, bilo nepravedno poslati me na robiju. Umesto doživotnog ostanka u kazamatu, podvrgnut sam lečenju koje, ako ne priznam sopstvenu bolest, takođe može trajati unedogled.

Dane provodim u sobi s visoko podignutim prozorom, koji podseća na puškarnicu. Kroz to minijaturno okno premreženo žicom uvek vidim isto – nekoliko grana topole i komadić neba, u čijim se okvirima ciklično smenjuju godišnja doba. Kvalifikovan kao teži bolesnik, u sobi sam sâm. Budim se, jedem i dišem ležeći na vojničkom krevetu, s uzglavljem okrenutim prema metalnom lavabou i noćnoj posudi. Dok zurim u zid na kom su bezimene duše mojih prethodnika ostavljale poslednje poruke, vreme stoji. Osećam kako mi rastu dlake, kako mi se izdužuju bore, kako moji neuroni posustaju... I stalno sanjam krtice. Mnoštvo preplašenih, maljavih tela, koja iz zemlje jurišaju ka svetlu. U ovoj noćnoj mori, koja se neprekidno ponavlja, moj terapeut doktor Anastas Levi vidi samo još

jednu potvrdu svoje dijagnoze. „Postraumatski stresni poremećaj“, izgovara nemarno dok u beležnicu upisuje podatke o najnovijoj epizodi mog bunila. Uverava me da će jednom, kada mu budem dozvolio da mi pomogne i kada budem prihvatio sopstvenu bolest, i san nestati zajedno s vizijama koje me sve češće opsedaju i na javi. Zbog toga me svakog dana kljuka lekovima i ohrabruje da načinim taj korak. „Bogdane“, kaže okrećući naslon stolice ka meni i polažući na njega ruke, „potrebno je samo da nam veruješ.“ Ali uprkos njegovim naporima, ja svaki put odmahnem glavom i ponovim: „Ne mogu doktore... Ni danas ne mogu. Ta priča je jedino što mi je ostalo.“

No, doktor Levi nigde ne žuri. Ishod ove iznurujuće igre njemu je dobro poznat. Godine sistematskog razuveravanja dovele su do toga da sve češće i sam sumnjam u verodostojnost preostalih sećanja. Pre ili kasnije, nastupiće trenutak u kom će lečenje učiniti da potpuno prestanem da vladam sobom. Bezbroy besanih noći, hiljade urlika s uma sišavših i desetine hiljada volti sjurenih u moje arterije i kosti, jednom će me slomiti. Povikaću Levijevo ime i on će se kao dželat pojaviti kraj mog uzglavlja. Biće to isti osmeh koji gledam sve ove godine. Provući će ruku kroz kosu, zacakliće se njegovo mačje oko, odmeriće me s uvežbanom brižnošću. Iz džepa mantila izvadiće diktafon. Crvena lampica će zatreperiti i on će reći:

„Kreni, Bogdane... Polako... Od početka...“

I ja ću priznati da sam lagao.

Ali pre nego što to jednom konačno i učinim, pre nego što zauvek iz sećanja izbrišem Babi, Dunju, Dimu i Saru, pre nego što se konačno oprostim od Bogdana Banjca koji je nekada postojao, želim da još jednom čujem odjek sopstvenih reči. Poput malenog svica u džepu robijaša, one mi pomažu da preživim. Priča koju nameravam da ispričam jeste jedino što mi nisu oduzeli. Potruđiću se zato da verodostojno prenesem sve što se dogodilo. Staraću se da iz udaljenih krajeva uma prizovem potisnute mirise i strahove, radosti i brige. Verujem da, ako to učinim precizno, mogu pomoći nekome ko će poći za mnom. I zato ponovo pozivam doktora Levija, koji se ubrzo pojavljuje u mojoj sobi. Podiže obrve i daje mi znak očima. Iz džepa vadi diktafon... Crvena lampica žmirka...

„Kreni, Bogdane...“
„Odakle?“
„Od početka.“
Klimam glavom i sklapam oči.
Ovo je moja priča.

Život bezobrazno brzo proleti. Zapamti to!

Majčine reči dopirale su odnekud poput zujanja roja pčela. Čuo sam njihovo komešanje dok sam iz duboke kožne fotelje posmatrao usne Bode Hirša, direktora multinacionalne kompanije Global majning grup. Izgovarala ih je dok se češljala pred velikim zlatnim ogledalom u hodniku garsonjere, dok je iznosila na sto vrele, uvek pomalo zagorele uštipke s džemom od šipurka, dok je odmahivala glavom kada bih iz škole dolazio s lošim vestima. Ponavljala ih je često, zato ih se i sećam, uprkos činjenici da smo zajedno proveli svega nekoliko godina.

„Zgrabi priliku koju ti život pruži! Retke prilike skrivene su u lavirintu bezbrojnih stranputica.“ Iako sam se trudio da ostanem skoncentrisan na Hiršove reči, ponovo je odjeknuo njen glas. U ogromnoj staklenoj kancelariji, čiji su prozori gledali na reku, čuo sam duvanom nagrizenе glasnice, pa onda i ono njeno kotrljajuće *r* i neobičnu dikciju, zbog koje su uvek mislili da je poreklom sa severa. Majčin glas se mešao s baritonom mog domaćina. Bodo Hirš, u perfektno skrojenom odelu, lica suviše mladog za oči koje su toliko toga videle. Podsećao je na vlasnika plantaže pamuka. Ispod ulja na platnu koje bi pokrilo svod Sikstinske kapele, odavao je utisak čoveka koji nikada ne gubi.

„Zapazio sam vas u predmetu u kom smo zajedno postupali...“ Zastao je, za trenutak pucketajući prstima kao da diriguje džez orkestrom koji će se svakog trenutka pojaviti iza zavese. Videlo se da ne žuri.

„Nesreća na građevini“, rekoх oprezno. Na njegovom licu zaiskri uvežbani kez. Pretvarao sam se da ne vidim kako se zabavlja ostavljajući mi da potvrdim kako, kao i svaki početnik, pamtim malobrojne predmete.

„Tako je!“ Veselo je pljesnuo rukama. „Bili ste sjajni! Pa onda ta razbarušena kosa koja prkosi konvencijama! Bravo! Čim sam izašao iz sudnice, pozvao sam kolegu Antića kako bih mu rekao da može biti ponosan! Znete li koliko vam je Novak privržen?“

U tom trenutku imao sam trideset sedam godina, biografiju koja jedva pokriva polovinu A4 stranice, kredit za kola i pozamašnu istoriju neuspelog traganja za poslom. Tekstovi su uvek bili isti:

„Niste radili u struci?“

„Ne... Bio sam mobilisan.“

„Ah, da... Vidim... Pešadija? Užas... Mislim, rat i sve to... Ali i kasnije imate nekoliko godina na birou...“

„Bilo mi je potrebno vreme... Trebalo je navići se... Mislim, na mir i sve to...“

„Svakako... (pauza i sažaljivi pogled) bojim se da trenutno nemamo ništa, ali pratite naše oglase.“

Na osnovu većine objektivnih kriterijuma, bio sam prototip gubitnika. Detinjstvo obeleženo ranim ostajanjem bez roditelja i odrastanje s babom koja je bila jedna od socijalno najneprilagođenijih osoba koje poznajem. Nisam imao prevelike izglede. Uz sve to, zbog neuobičajenog ponašanja i povremenih vizija, koje su se pojačale u pubertetu, otkad znam za sebe, bio sam osuđen na posete psihijatrijskim klinikama, neprekidne testove i lekove. Mnogo lekova. Moje dijagnoze kretale su se od šizofrenije do genijalnosti, ali sam, bez obzira na njihove promene, nosio titulu čudaka. Postoji li nešto u čemu sam bio dobar? Nešto čime sam se ponosio? Moji malobrojni prijatelji u retke vrline ubrojaće sposobnost da ljude oko sebe posmatram neopterećen kulisama iza kojih se sakrivaju. Slatkorečivost, bogatstvo, mrzovolja ili nemaština nikada me nisu sprečavali da se, pre nego što donesem sud o tome da li imam posla s huljom ili vitezom, kroz slojeve oklopa duboko zagledam u njegovu dušu. Pojedini od njih pomenuće i moje neobične ideje („Niko mi nije donosio tako bolesne poklone!“; ili: „Nikom drugom osim tebi ne bi palo na pamet da sa skitnicom dočeka Božić“), i to je uglavnom to.

Ukoliko biste pitali mene, rekao bih vam da svojim najvećim uspehom smatram vezu sa Sarom. Ona je sve ono što ja nisam. Sara je ambiciozna, njena porodica je imućna, ima prijatelje i planove, hrani se zdravo, nije

zavisna od tableta i ne gricka nokte... Zbog svega toga, iako me uporno uverava u svoju ljubav, nebrojeno puta sam se zapitao šta ona uopšte radi sa mnom. Tražeći moguće razloge za njen izbor, pomišljao sam na to da me je možda samo iskreno zavolela – onako kako se zavoli lualica, ranjeno biće koje čovek primi u srce tek kada shvati sopstvenu nadmoć i kada se uveri da mu od njega ne pretili nikakva opasnost. Pa ipak, verujem da je njenu privrženost meni na prvom mestu moguće pripisati njenoj urođenoj buntovnosti i želji da se suprotstavi ocu, koji je do najsitnijeg detalja planirao njen životni put. Veza sa mnom verovatno je za nju bila osveta – pakost ravna promeni pola ili opredeljivanju za život posvećen monaštvu.

Zbog toga spominjanje Sarinog oca doživljam kao dodatnu potvrdu slutnje da poziv iz GMG-a ipak nije bio slučajan. Renomirani prestonički advokat Novak Antić nikad se nije pomirio sa ćerkinim nepromišljenim izborom. Kada je shvatio da moja sistematska satanizacija ne daje rezultate, prešao je na plan B. Pozabavio se kontrolom štete. Preporuka kompaniji delovala je kao idealno rešenje. Za slučaj da se Sara konačno opameti, kao advokat GMG-a ostao bih na bezbednoj distanci od nje i porodične kancelarije. S druge strane, sve dok se to ne dogodi, bio bih u dovoljnoj meri zbrinut i sposoban da njegovoj miljenici omogućim život kakav joj je pre mog kobnog pojavljivanja i bio namenjen.

„Neću okolišati“, nastavi Hirš. Iz velike drvene kutije s utisnutim logoom firme izvadio je dugački tompus. Kao da smo partneri koji planiraju zajedničke investicije na Borneu, gurnuo je kutiju ka meni. Dok sam odmahivao glavom, uočio sam kako je spontano izgubio interesovanje za moje reči. Nepogrešivo osećam energiju. Sigurnim pokretom male metalne giljotine odrubio je vrh urolanog torpeda. Lepljiva arija *kohibe* ispunila je prostor.

„Voleo bih da počneš da radiš za nas.“ Prelazeći bez najave na ti, Hirš je nakratko podigao pogled s narandžastog žara. Znao sam da očekuje moju reakciju, ali sam oduvek bio loš u tome. Nikada nisam umeo da pokažem da mi je stalo. Tupo sam zurio u njega, pokušavajući da odgo-netnem njegove namere i da usput smislim nešto patetično, nešto što ostavlja utisak kod ljudi koji puše *kohibu*.

„Zaista sam počastvovan, gospodine Hirš.“

Bilo je to sve što sam uspeo da smislim. Ali bilo je svejedno. I da sam rekao nešto mudro, i da sam izgovorio motivacioni citat, Hirš bi reagovao isto. Lakonski bi odmahnuo rukom, rasterujući plavičasti dim cigare, baš kao što je učinio i tada. Sekretarici, koja je provirila, rukom je dao znak da dođe kasnije.

„Pre prigodnih fraza, sačekaj da čuješ ponudu“, rekao je i skupio usta kao da guta krišku limuna. „Ne znači da će ti se dopasti, zar ne?“ Odmah se nagnuo ka meni toliko da sam pored mirisa duvana osećao i parfem dubljih tonova. „Šest hiljada.“ Zastao je za momenat ne skidajući pogled s mene. „I procenat od svakog uspešno sklopljenog posla. Ako se dovoljno trudiš, uveren sam da sve zajedno to lako može postati i desetak hiljada mesečno. Znam koliko zarađuju naši advokati. Šta kažeš?“

Iskreno, više ga nisam čuo iako je on i dalje trtljao nešto o bonusima na kraju godine, o nekakvom softveru, osiguranju zaposlenih... U kadru su se povremeno pojavljivala njegova usta – glava flaminga, zubi morune... Šest hiljada evra mesečno! Panično sam se trudio da ostanem pribran. Da li je moguće? Da li se zaista sve to ovako dogodi? Odjednom? Do juče si klošar kome devojka plaća račun za telefon i letovanje, a danas si japi sa čijeg je puta nevidljivi bager očistio prepreke. Odvesti Saru u Japan! Gledati sumo rvače odeven u kimono gejš! Uplatiti učešće za zajednički stan! U početku ručati samo u najekskluzivnijim restoranima, a vikendima obilaziti vinarije na moru! Plašio sam se da će moje lice poprimiti ljubičastu boju.

„Razumem“, rekao sam trudeći se da ostanem pribran, iako sam bio siguran da je industrijski magnat u mom glasu prepoznao laž. „Šta se očekuje od mene?“ Upitao sam to ne zato što me je suštinski zanimalo, već kako bih podivljali um vratio u šine. Za šest hiljada evra mesečno bio bih spreman da za Hirša prevozim krek, da od sirijskih veterana njegovim gorilama nabavljam oružje i da pomažem u organizaciji bekstva njegovih klijenata iz zatvora. Pa ipak, bilo je važno očuvati utisak neodlučnog čoveka.

„Mi smo velika kompanija, Bogdane...“ Zastao je. Pomislio sam kako sledi monotona lekcija o uspesima GMG-a i ideji da zaposleni žive kao porodica. Međutim, umesto toga, Hirš mi je neočekivano brzo objasnio da se najveći broj njihovih slučajeva na sudu svodi na medijacije

s klijentima koji iz različitih razloga pokušavaju da tužbama izvuku novac od firme.

„Svi sa kojima sam razgovarao tvrde da umeš s ljudima“, rekao je. „Sve ostalo zaista nije teško. Videćeš. Uostalom, mi im uglavnom platio onoliko koliko traže.“

Sekretarica je ponovo provirila. „Direktore, ljudi iz holandske kompanije za đubriva.“

Zakolutao je očima. Podigao je široko otvorenu šaku.

„Pet minuta! Recite im da stižem.“ Naglo se okrenuo ka meni. „Poludeću od ovih Dačera. Ako želiš, mogu ti ostaviti vremena da razmisliš.“

Znao sam da je trebalo oklevati. Međutim, znao sam i da za oklevanje nemam vremena. *Život bezobrazno brzo proleti!* Kroz prozor se začula brodska sirena. Bio je to znak! Kao dete, kada sam hrabrio sebe da preduzmem nešto veliko, nešto neprijatno, izbrojao bih brzo do deset. Jedan, dva, tri... osam, devet, deset... Sad!

„Nema potrebe, gospodine Hirš. Biće mi zadovoljstvo da vam se pridružim!“

Ustao je raširivši ruke.

„Dobro došao u GMG, Bogdane!“ Sekund neodlučnosti bio je dovoljan da završim u njegovom zagrljaju. „I samo, tokom vikenda...“, prstima oponašajući makaze, približio se mojoj kosi, „sada si ipak advokat poznate firme!“

Kada sam izašao odatle, purpurno sunce davilo se u visokim krošnjama. Narandžasta svetlost razlivala se po kupoli GMG-ovog tornja. Niz šarena stakla klizili su perači prozora, podsećajući na svemirske tarantule. Osećao sam se čudno. Svako normalan saopštio bi sjajne vesti devojci. Napio bi se s prijateljima. Objavio bi selfi ispred džinovskog logoa kompanije, napisavši: „Okrećemo novu stranicu!“ Umesto toga, ja sam osetio potrebu da nakratko nestanem. U retkim trenucima sreće izazvanim životnim uspesima (diploma na Pravnom, prijem na praksu, prvi uspeh u sudnici), ispunjavao me je neobjašnjivi osećaj melanholije. Nešto poput žala za vremenom koje nestaje. Ma kako bili primamljivi,

napreci nas neizostavno razdvajaju od neuspeha, tog jedinog prirodnog poretka kom se svi pre ili kasnije vraćamo.

Krenuo sam ka reci. Poslednje čega se sećam bila je šetnja kraj vode. Fotografije će kasnije ispuniti rupe u memoriji, dodajući žutu pelerinu koju sam tog popodneva nosio, očevu beretku i majčin kaput s velikim svetlim dugmadima. Po zvaničnoj verziji, kolima su se survali niz liticu u blizini Atine. Nikada nisu pronašli njihova tela. Moguće je da mi je ta činjenica pomogla da nastavim da se ponašam kao da se sve to nije dogodilo. Razgovarao sam s njihovim senama, koje su povremeno bile toliko žive da sam počinjao da verujem da nije istina da su mrtvi. Iako mi je najpre učiteljica (pamtim blag cvetni miris i hladnu ruku koja me je prvi put zagrlila), a kasnije i čitava armija pedagoga i psihologa, saopštila kako ću sada pre vremena morati da odrastem, nastavio sam da se ponašam kao da se ništa nije dogodilo, osluškujući eho njihovih reči.

„Hej, šta god da ti kažu, to je samo njihovo viđenje“, govorio bi uvek rasejani otac, koji je od tog dana u mojoj glavi prestao da stari. Dugo sam u kovrti čuvao ostatke njegove brade, pronađene u aparatu za brijanje. Verovao sam da su i dlake, samo ako čovek ume da ih posmatra i da im se posveti, jednako kao i oči, telo i misli, deo iste aure i jedne energije, večnog, nedeljivog bića. Smrt roditelja ostala je zato samo podatak izgubljen u vremenu, događaj iz predanja, nešto nalik uspenju na Golgotu ili potonuću Atlantide. Sve što znam o tome bilo je ono što su mi drugi rekli.

Od tog trenutka, sve ono što sam učio i sve ono što ću možda jednom tek naučiti, obeležilo je prisustvo žene koja je postala moj otac, majka, prijatelj i dželat. Baba Zorka. Majčina majka, moj zaštitnik i krotitelj, moj svetionik. Zaslužna je za to što sam iz ambisa, koji se prerano otvorio, ipak uspeo da izronim. U godinama provedenim u njenom salonu, kojeg ću se uvek sećati po orijentalnim mirisima, ćilimima prebačenim preko turskih otomana i ukusu tanke pite prevučene džemom, uspeo sam da odrastem, da se iškolujem i da koliko koliko postanem svoj.

„Tek sada mogu mirno da umrem“, rekla je kada sam diplomirao, nazdravljajući zajedničkom uspehu u bašti restorana čije ime nikada nisam zapamtio. Pa ipak, ćudljiva popadija nije umrla ni tada ni narednih petnaest godina, tokom kojih se izdešavalo mnogo toga manje značajnog

za moj život. A ja, uprkos njenom ponosu zbog zajedničkog uspeha, nikada nisam prihvatio odabrani poziv. Pravo sam smatrao dosadnim, stvorenim da obesmisli ono malo pravde koja bi se uspostavila sledom prirodnih zakona.

Ipak, bez obzira na to što Zorkine i moje želje nisu uvek bile usaglašene, naša veza ostala je vrsta zaveta – obećanje ispisano u drevnim svicima. Jednostavno, Zorka je bila tu kada mi je to bilo najpotrebnije. I zato bih, izlazeći iz GMG-a, da sam mogao da biram, tog popodneva posle šetnje najpre otišao do nje.

Ali ljudima kao što sam ja stvari se ne dešavaju onako kako bi želeli. Kada sam krenuo putem ka reci, iz jednog od nebrojenih redova parkiranih kola izašao je starac. Imao je neurednu kosu, skakutao je oslanjajući se na masnu, krpama uvijenu štaku. Prišao mi je. I pre nego što je ispružio šaku, u džepu sam pronašao sitninu. Međutim, kada sam rukom krenuo ka njemu, ustuknuo je pogledavši me prekorno.

„Ja nisam prosjak“, rekao je grubo. „Pogledaj...“ Stajao je oslonjen na štake. Kažiprstom druge ruke dotakao je dlan nekoliko puta. „Vidiš li?“

Zbunjeno sam zurio u njega. Bio je to samo neotesani prosjak, ali ja sam uprkos tome stajao kao omađijan, nespreman da odem. „Moja linija života je duga“, nastavi on iskoristivši moju neodlučnost. „Trebalo je da doživim starost... Umesto toga, iz mene raste korov...“ Prstom je pokazao ka zemlji. „Dole, u ilovači, noći su jezivo hladne, Bogdane.“

„Ko ste vi?“ pitao sam pokušavajući da prepoznam njegov lik. Ču-tao je. Tada sam pomislio da je lud. Piljio sam u njegove nervozne oči. Rukom sam opipao puls na vratu, duboko udahnuo, setio se lekova...

„Znaš li da je u temelje te zgrade zazidan čovek?“ Očima je pokazao ka staklenom tornju GMG-a. Refleksno sam se okrenuo. „Zapalili su ga kad su podmetali požar u barakama. Sećaš li se požara u barakama, Bogdane?“

Bilo je to previše. Pojurio sam ka automobilu. Trčao sam mahnitno, osvrćući se za sobom. Starac je stajao na onom istom mestu, pružajući dlan. U džepu sakoa osetio sam vibriranje telefona. Zgrabio sam ga mah-nito. U slušalici začuh Sarin glas. „Šta sam ti rekla?! Kaži šta sam ti rekla!“

Trudio sam se da umirim dah. Pogledom sam tražio čoveka, ali on više nije bio tamo. „Najradije bih otišla negde da te izljubim!“, vrištala

je. „Samo ti i ja! Ali čekaju nas u *Tabuu*.“ Zastala je. „Ljubavi, molim te! Nemaš pojma koliko su svi srećni!“

Promrmljao sam da ću doći i prekinuo vezu. Osvrtao sam se tražeći pogledom starca. Za nekoliko trenutaka ulio sam se u nepreglednu reku vozila koja su se penjala na most.

Tabu je omiljeno mesto Sarinog oca. Bleštava moderna zgrada udaljena nekoliko blokova od GMG-ovog tornja. Klub za odabrane. Epicentar mondenskog sveta koji niče na prostoru nekadašnje rečne marine. Sve donedavno to mesto bilo je stecište beskućnika, narkomana i kurvi. Pustinja. Bežeći od nemilosrdnog sveta tranzicionih šampiona, ovi otpadnici skrivali su se po ruševinama i napuštenim vagonima. Smrad fekalija, zajedničke igle za heroin, san u kartonskoj ambalaži... Daleko od krvoločnih očiju preduzetnika spavali su, parili se i ubijali. No, Sarin otac i njegovi prijatelji iz Ministarstva građevine prepoznali su potencijal ovog kazamata. Raselili su parije, dajući im u zamenu kontejnere na periferiji.

U *Tabuu* Novaka čeka njegov sto. Mesto s najboljim pogledom na reku i ostatak sale u senci masline koju leti iznose na promenadu. Kada se pojavi u lanenom odelu boje peska i belom šeširu od trave, uigrani konobari staju u špalir. „Važno nam je da se u našem lokalnu posebni ljudi osećaju posebno, gospodine Antiću.“ Dok nemarno klima glavom, Novak zna šta je sve bilo potrebno učiniti da bi njegov život izgledao baš tako.

Ovde Novak ruča s poslovnim partnerima („Morate probati njihov stek, gospodine Vudse. Uveravam vas da u ovom delu sveta nećete naći bolji!“), zakazuje razgovore s klijentima („Biće nam svakako prijatnije nego u kancelariji“) i sastaje se s ministrima i ambasadorima („Predlažem da *Tabu* uvrstite u turističku ponudu grada“). Kada mu je posle dužeg odlaganja Sara saopštila naše planove, tu me je doveo na ručak. „Muškarac si i jednoga dana ćeš postati otac“, saopštio mi je značajno preko dima tanke crne cigarete. „Ne postoji ništa što jednom ocu može zameniti ljubav koju oseća prema ćerki. Dokle god budeš brinuo o Sari, u meni ćeš imati roditelja.“